

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 244

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 11 aprilie 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
43.	— Ordonanță de urgență privind Parchetul Național Anticorupție	1-4

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind Parchetul Național Anticorupție

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prin prezenta ordonanță de urgență se înființează, la nivel național, Parchetul Național Anticorupție, ca parchet specializat în combaterea infracțiunilor de corupție.

(2) Parchetul Național Anticorupție are sediul în municipiul București și își exercită atribuțiile pe întregul teritoriu al României prin procurori specializați în combaterea corupției.

(3) Parchetul Național Anticorupție se organizează ca structură autonomă, cu personalitate juridică, în cadrul Ministerului Public, este condus de un procuror general și este coordonat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție. Procurorul general al Parchetului Național Anticorupție este asimilat adjunctului procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

(4) Parchetul Național Anticorupție își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției.

Art. 2. — Parchetul Național Anticorupție este independent în raport cu instanțele judecătorești și cu parchetele de pe lângă acestea, precum și în relațiile cu celelalte autorități

publice, exercitându-și atribuțiile numai în temeiul legii și pentru asigurarea respectării acesteia.

Art. 3. — (1) Atribuțiile Parchetului Național Anticorupție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale pentru infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, în condițiile prevăzute în Codul de procedură penală, în Legea nr. 78/2000 și în prezenta ordonanță de urgență;

b) conducerea, supravegherea și controlul actelor de cercetare penală, efectuate din dispoziția procurorului de către ofițerii de poliție judiciară aflați sub autoritatea procurorului general al Parchetului Național Anticorupție;

c) conducerea, supravegherea și controlul activităților de ordin tehnic ale urmăririi penale, efectuate de specialiști în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, numiți în cadrul Parchetului Național Anticorupție;

d) studierea cauzelor care generează și a condițiilor care favorizează corupția, elaborarea și prezentarea propunerilor în vederea eliminării acestora, precum și pentru perfecționarea legislației penale;

e) elaborarea raportului anual privind activitatea Parchetului Național Anticorupție și prezentarea acestuia în fața Parlamentului;

f) constituirea și actualizarea bazei de date în domeniul faptelor de corupție.

(2) Parchetul Național Anticorupție exercită drepturile și îndeplinește obligațiile procedurale prevăzute de lege, în cauzele privind infracțiunile atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența sa.

CAPITOLUL II

Organizarea și funcționarea Parchetului Național Anticorupție

Art. 4. — (1) Parchetul Național Anticorupție este condus, potrivit prevederilor art. 1 alin. (3), de un procuror general, ajutat de un procuror general adjunct, asimilat cu procurorul consilier al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

(2) Procurorul general al Parchetului Național Anticorupție este ordonator secundar de credite.

(3) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale Parchetului Național Anticorupție se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Public.

Art. 5. — (1) Parchetul Național Anticorupție se organizează în secții conduse de procurori șefi de secție, și anume:

a) secția de combatere a corupției;

b) secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție.

(2) În cadrul secțiilor se pot organiza servicii și birouri, prin ordin al ministrului justiției, la propunerea procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, cu avizul procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

(3) În cadrul Parchetului Național Anticorupție se înființează un birou pentru studierea cauzelor care generează și a condițiilor care favorizează corupția, subordonat direct procurorului general al Parchetului Național Anticorupție.

Art. 6. — Parchetul Național Anticorupție se încadrează cu procurori, ofițeri de poliție judiciară, specialiști în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic și în alte domenii, personal auxiliar de specialitate, precum și personal economic și administrativ, în limita posturilor prevăzute în statul de funcțiuni, aprobat potrivit legii.

Art. 7. — (1) La nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel se înființează servicii ale Parchetului Național Anticorupție.

(2) Serviciile Parchetului Național Anticorupție sunt conduse de procurori-șefi, care sunt în subordinea directă a procurorului general al Parchetului Național Anticorupție.

(3) Numărul procurorilor, al ofițerilor de poliție judiciară și al specialiștilor menționați la art. 6, încadrați în serviciile prevăzute la alin. (1), este stabilit de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, la propunerea procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, pentru fiecare serviciu, în funcție de volumul și de complexitatea activității de urmărire penală, în limita numărului total de posturi aprobat.

Art. 8. — (1) Procurorul general al Parchetului Național Anticorupție este numit pe o perioadă de 6 ani, cu posibilitatea reînnoirii o singură dată a mandatului, și eliberat din funcție de Președintele României, la propunerea ministrului justiției.

(2) Procurorii Parchetului Național Anticorupție sunt numiți pe o perioadă de 6 ani, cu posibilitatea prelungirii încadrării în funcție cu acordul lor, și eliberați din funcție de ministrul justiției, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, pe baza recomandării procurorului general al Parchetului Național Anticorupție.

(3) După încetarea funcției la Parchetul Național Anticorupție, prin expirarea perioadei pentru care a fost numit ori datorită unor cauze neimputabile, procurorul are dreptul să revină la postul ocupat anterior, rezervarea acestuia fiind obligatorie.

Art. 9. — (1) Pentru a fi numiți în Parchetul Național Anticorupție procurorii trebuie să aibă calitate profesională deosebită, să se bucure de o bună reputație, să aibă o conduită morală ireproșabilă și o pregătire specializată în combaterea infracțiunilor de corupție.

(2) Condițiile minime de vechime pe care trebuie să le îndeplinească procurorii Parchetului Național Anticorupție sunt:

a) pentru funcția de procuror general al Parchetului Național Anticorupție, o vechime în funcția de procuror sau de judecător de 10 ani;

b) pentru funcția de procuror în cadrul Parchetului Național Anticorupție, o vechime în funcția de procuror sau de judecător de 6 ani.

Art. 10. — (1) În scopul efectuării cu celeritate și în mod temeinic a activităților de descoperire și de urmărire a infracțiunilor de corupție, în cadrul Parchetului Național Anticorupție funcționează ofițeri de poliție, constituind poliția judiciară a Parchetului Național Anticorupție.

(2) Ofițerii de poliție judiciară își desfășoară activitatea numai în cadrul Parchetului Național Anticorupție, sub autoritatea procurorului general al Parchetului Național Anticorupție.

(3) Ofițerii de poliție judiciară efectuează actele de cercetare penală sub directă conducere, supraveghere și controlul nemijlocit al procurorilor din Parchetul Național Anticorupție.

(4) Dispozițiile procurorilor din Parchetul Național Anticorupție sunt obligatorii pentru ofițerii de poliție judiciară prevăzuți la alin. (1). Actele întocmite de ofițerii de poliție judiciară din dispoziția scrisă a procurorului sunt efectuate în numele acestuia.

(5) Numirea ofițerilor de poliție judiciară în cadrul Parchetului Național Anticorupție se face prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, la propunerea procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, cu avizul ministrului de interne, dintre ofițerii de poliție care au absolvit o formă de învățământ superior și au minimum 6 ani vechime în structuri cu atribuții de constatare, investigare și cercetare a infracțiunilor de corupție.

(6) Ofițerii de poliție judiciară sunt numiți pe o perioadă de 6 ani, cu posibilitatea prelungirii numirii în funcție cu acordul acestora.

(7) Ofițerii de poliție judiciară nu pot primi de la organele ierarhic superioare nici o altă însărcinare în afara unor situații și evenimente excepționale. În aceste cazuri calitatea lor de ofițer de poliție judiciară se suspendă, prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, până la încetarea situației excepționale care a determinat primirea altor însărcinări.

(8) Ofițerii de poliție judiciară, pe perioada numirii în cadrul Parchetului Național Anticorupție, au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru ofițerii de poliție, cu excepțiile prevăzute în prezenta ordonanță de urgență. Atribuțiile prevăzute de lege pentru ministrul de interne privind acordarea drepturilor și răspunderilor ce revin ofițerilor de poliție judiciară se exercită de procurorul general al Parchetului Național Anticorupție.

(9) Dispozițiile art. 8 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Art. 11. — (1) În cadrul Parchetului Național Anticorupție sunt numiți, prin ordin al procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, la propunerea procurorului general al Parchetului Național Anticorupție, cu avizul ministerelor de resort, specialiști cu înaltă calificare în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, pentru clarificarea unor aspecte tehnice în activitatea de urmărire penală.

(2) Specialiștii prevăzuți la alin. (1) au calitatea de funcționar public și își desfășoară activitatea sub directă conducere, supraveghere și controlul nemijlocit al procurorilor din Parchetul Național Anticorupție.

(3) Actele întocmite de specialiștii prevăzuți la alin. (1) din dispoziția scrisă a procurorului pot constitui mijloace de probă.

Art. 12. — Funcția de procuror, ofițer de poliție judiciară sau de specialist în cadrul Parchetului Național Anticorupție

este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

CAPITOLUL III

Competența Parchetului Național Anticorupție

Art. 13. — (1) Procurorii specializați din cadrul Parchetului Național Anticorupție efectuează în mod obligatoriu urmărirea penală în cazul infracțiunilor prevăzute în Legea nr. 78/2000.

(2) Sunt de competența Parchetului Național Anticorupție, care funcționează la nivel național, infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000, săvârșite în una dintre următoarele condiții:

a) dacă, indiferent de calitatea persoanelor care le-au comis, au cauzat o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a 100.000 euro sau o perturbare deosebit de gravă a activității unei autorități publice, instituții publice sau oricărei alte persoane juridice;

b) de către deputați, senatori, membrii Guvernului, secretari de stat și asimilații acestora, judecătorii Curții Constituționale, membrii, judecătorii, procurorii și controlorii financiari ai Curții de Conturi și ai camerelor de conturi județene, președintele Consiliului Legislativ, avocatul poporului, guvernatorul și viceguvernatorul Băncii Naționale a României, președintele Consiliului Concurenței, magistrați, ofițeri superiori, generali, mareșali, amirali, notari publici, executori judecătorești, consilieri județeni și locali, primari, prefecți, subprefecți, persoane cu funcții de conducere și de control în cadrul autorităților publice centrale și locale sau în cadrul instituțiilor publice, membrii consiliilor de administrație și persoane care dețin funcții de conducere de la director, inclusiv, în sus în cadrul regiilor autonome de interes național sau local, al companiilor și societăților naționale, societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar, instituțiilor publice care au atribuții în procesul de privatizare și al unităților centrale financiar-bancare.

(3) Sunt de competența serviciilor Parchetului Național Anticorupție, care funcționează la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000, cu excepția celor prevăzute la alin. (2).

CAPITOLUL IV

Dispoziții procedurale

Art. 14. — (1) Persoanele cu atribuții de control sunt obligate să sesizeze Parchetul Național Anticorupție cu privire la orice date sau informații din care rezultă că s-a săvârșit una dintre infracțiunile atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Parchetului Național Anticorupție.

(2) Persoanele cu atribuții de control sunt obligate ca în cursul efectuării actului de control, în situațiile prevăzute la alin. (1), să procedeze la asigurarea și conservarea urmelor infracțiunii, a corpurilor delictive și a oricăror mijloace de probă ce pot servi organelor de urmărire penală.

(3) Serviciile și organele specializate în culegerea și prelucrarea informațiilor au obligația de a pune la dispoziție Parchetului Național Anticorupție, de îndată, datele și informațiile deținute în legătură cu săvârșirea infracțiunilor privitoare la corupție.

(4) Serviciile și organele specializate în culegerea și prelucrarea informațiilor, la cererea procurorului general al Parchetului Național Anticorupție sau a procurorului anume desemnat de acesta, îi vor pune la dispoziție, la sediul lor, datele și informațiile prevăzute la alin. (3), neprelucrate.

(5) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (1)–(4) atrage răspunderea juridică, potrivit legii.

Art. 15. — Dacă în efectuarea urmăririi penale procurorii parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești constată că infracțiunea care constituie obiectul cauzei este una dintre infracțiunile atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Parchetului Național Anticorupție, aceștia au obligația de a sesiza de îndată procurorii acestui parchet.

Art. 16. — (1) Când sunt indicii temeinice cu privire la săvârșirea uneia dintre infracțiunile atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Parchetului Național

Anticorupție, în scopul strângerii de probe sau al identificării făptuitorului, procurorii Parchetului Național Anticorupție pot să dispună, pe o durată de cel mult 30 de zile:

a) punerea sub supraveghere a conturilor bancare și a conturilor asimilate acestora;

b) punerea sub supraveghere sau sub ascultare a liniilor telefonice;

c) accesul la sisteme informaționale.

(2) Pentru motive temeinice măsurile prevăzute la alin. (1) pot fi prelungite de procuror prin ordonanță motivată, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile.

(3) Dispozițiile art. 91¹–91⁵ din Codul de procedură penală se aplică în mod corespunzător.

(4) Procurorii Parchetului Național Anticorupție pot dispune să li se comunice înscrisuri, documente bancare, financiare ori contabile, în condițiile prevăzute la alin. (1).

Art. 17. — (1) În cazul în care există indicii temeinice că s-a săvârșit sau că se pregătește săvârșirea unei infracțiuni dintre cele atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Parchetului Național Anticorupție, care nu poate fi descoperită sau făptuitorii nu pot fi identificați prin alte mijloace, pot fi folosiți, în vederea strângerii datelor privind existența infracțiunii și identificarea persoanelor față de care există presupunerea că au săvârșit o infracțiune, investigatori sub acoperire, în condițiile legii.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) sunt ofițeri de poliție din cadrul Ministerului de Interne, special desemnați în acest scop, și pot efectua investigații numai cu autorizarea motivată a procurorului general al Parchetului Național Anticorupție.

Art. 18. — Pentru buna desfășurare a urmăririi penale procurorii Parchetului Național Anticorupție pot dispune măsuri specifice de protecție a martorilor, a experților și a victimelor, potrivit legii.

Art. 19. — Persoana care a comis una dintre infracțiunile atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Parchetului Național Anticorupție, iar în timpul urmăririi penale denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Art. 20. — (1) După începerea urmăririi penale secretul bancar și cel profesional nu sunt opozabile procurorilor Parchetului Național Anticorupție. Datele și informațiile solicitate de procuror se comunică la cererea scrisă a acestuia.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și cu privire la instanța de judecată.

(3) Verificarea conturilor bancare și a conturilor asimilate acestora poate fi efectuată numai la cererea procurorului general al Parchetului Național Anticorupție sau a procurorului anume desemnat de acesta.

Art. 21. — Persoanele care efectuează urmărirea penală, specialiștii prevăzuți la art. 11, precum și personalul auxiliar de specialitate sunt obligați să respecte secretul profesional cu privire la datele și informațiile obținute în această calitate.

Art. 22. — (1) În cazul infracțiunilor atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Parchetului Național Anticorupție se aplică dispozițiile art. 118 din Codul penal privind confiscarea bunurilor.

(2) Dacă bunurile care fac obiectul infracțiunilor prevăzute la alin. (1) nu se găsesc, se confiscă echivalentul lor în bani sau bunurile dobândite în locul acestora.

(3) Pentru a garanta aducerea la îndeplinire a confiscării bunurilor se pot lua măsurile asigurătorii prevăzute de Codul de procedură penală. Acestea se aduc la îndeplinire de îndată de persoanele anume desemnate din cadrul Parchetului Național Anticorupție.

Art. 23. — Persoanele arestate preventiv în cauzele de competența Parchetului Național Anticorupție sunt deținute în locuri anume stabilite în cadrul Parchetului Național Anticorupție sau, după caz, în secțiile de arest preventiv ale penitenciarelor.

Art. 24. — Dispozițiile din Codul de procedură penală și dispozițiile procedurale din Legea nr. 78/2000 se aplică în

mod corespunzător și în cauzele atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Parchetului Național Anticorupție.

CAPITOLUL V Cooperare internațională

Art. 25. — Prin prezenta ordonanță de urgență se instituie procurori de legătură la nivelul Parchetului Național Anticorupție, care să asigure consultarea reciprocă în cazul infracțiunilor privitoare la corupție cu procurori de legătură care funcționează în alte state, în scopul coordonării acțiunilor acestora în cursul urmăririi penale.

Art. 26. — În vederea schimbului de date și de informații cu privire la investigarea și urmărirea infracțiunilor atribuite prin prezenta ordonanță de urgență în competența Parchetului Național Anticorupție se constituie un punct de contact în cadrul acestui parchet cu instituții similare din alte state.

CAPITOLUL VI Dispoziții finale

Art. 27. — Parchetul Național Anticorupție funcționează cu următorul număr total de posturi:

- a) 75 de posturi de procurori;
- b) 150 de posturi de ofițeri de poliție judiciară;
- c) 35 de posturi de specialiști;
- d) 50 de posturi de personal auxiliar de specialitate;
- e) 10 posturi de personal economic și administrativ.

Art. 28. — (1) Procurorii din cadrul Parchetului Național Anticorupție sunt salariați potrivit anexei nr. 1, cap. A nr. crt. 1—11, la Legea nr. 50/1996 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Specialiștii prevăzuți la art. 11 sunt asimilați din punct de vedere al salarizării cu procurorii de la parchetul de pe lângă curtea de apel și primesc o indemnizație lunară care reprezintă unica formă de salarizare.

(3) Ofițerii de poliție judiciară beneficiază de drepturile bănești și materiale prevăzute în Legea nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții, cu modificările și completările ulterioare, precum și de drepturile prevăzute de legislația specială pentru personalul militar.

(4) Personalul prevăzut la alin. (1)—(3), precum și judecătorii care compun completele specializate în infracțiunile de corupție, potrivit art. 29 alin. (2) din Legea nr. 78/2000, primesc pentru activitatea specializată de combatere a infracțiunilor de corupție un spor de 30% din indemnizația de încadrare lunară, respectiv solda lunară, în cazul ofițerilor de poliție judiciară.

(5) Salarizarea personalului auxiliar de specialitate și a personalului economic și administrativ este cea prevăzută de lege pentru aceleași categorii de personal al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

Art. 29. — Fondurile necesare aplicării prezentei ordonanțe de urgență se asigură din bugetul Ministerului Public aprobat pe anul 2002, care se suplimentează prin hotărâre a Guvernului din Fondul de rezervă la dispoziția Guvernului.

Art. 30. — Dispozițiile Legii nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și în cazul Parchetului Național Anticorupție, în măsura în care prin prezenta ordonanță de urgență nu se prevede altfel.

Art. 31. — (1) Guvernul și Consiliul General al Municipiului București vor lua măsuri imediate pentru asigurarea sediului Parchetului Național Anticorupție.

(2) Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, Ministerul de Interne și Ministerul Finanțelor Publice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, vor lua măsurile necesare pentru organizarea Parchetului Național Anticorupție.

(3) Parchetul Național Anticorupție va începe să funcționeze pe data de 1 septembrie 2002.

Art. 32. — (1) Pentru cauzele privind infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000, aflate în curs de urmărire penală la data de 1 septembrie 2002, urmărirea penală se efectuează de către procurorii Parchetului Național Anticorupție. Actele și lucrările efectuate până la data de 1 septembrie 2002 rămân valabile.

(2) Cauzele privind infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000, aflate în fața instanțelor de judecată, trimise, potrivit Codului de procedură penală, organelor de urmărire penală, sunt de competența Parchetului Național Anticorupție.

Art. 33. — Până la data de 1 septembrie 2002 Guvernul va adopta prin hotărâre regulamentul de aplicare a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 34. — Pe data de 1 septembrie 2002 dispozițiile art. 28 și ale art. 29 alin. (2) din Legea nr. 78/2000, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul justiției,
Rodica Mihaela Stănoiu

Ministru de interne,
Ioan Rus

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marian Sârbu

București, 4 aprilie 2002.
Nr. 43.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro